

Univerzita třetího věku

příloha Žurnálu UP

Vázení přátelé,

dovolte mi, abych vás opět přivítala na Univerzitě třetího věku zde v Olomouci. Vítám mezi námi nové studenty, jsem ráda, že mohou pozdravit také naše stávající studenty a v neposlední řadě také lektory a všechny ostatní, kteří na přípravě a realizaci U3V participují. Univerzita třetího věku svým posláním rozšiřuje možnost uspokojování vzdělávacích potřeb občanů třetího věku (tedy seniorů), zpřístupňuje jim vhodnou formou nové poznatky, vědomosti a zkušenosti, které mohou studenti-senioři využívat pro svůj osobní rozvoj, jakož i ku prospěchu celé společnosti. Významnou roli sehrává také možnost sociálního kontaktu s podobně smýšlejícími a věkově blízkými lidmi, navazování nových přátelství, překonávání pocitu osamělosti, izolovanosti či nepotřebnosti, vědomé zpomalování procesu stárnutí, udržování psychologické svěžesti, vhodné a kvalitní naplnění volného času.

Studujícími na Univerzitě třetího věku jsou zpravidla lidé postproduktivního věku, senioři ve starobním důchodě, tedy lidé s nižšími příjmy, proto tato forma vzdělávání nemá komerční ráz. Registrační poplatek pokrývá jen nepatrnou část studijních nákladů. Jejich větší část, především režijní náklady, je kryta z prostředků zainteresovaných subjektů, případně orgánů státní správy a místní samosprávy, eventuálně ze získaných dotací, někdy také z darů organizací či jednotlivců.

Univerzita třetího věku představuje otevřený vzdělávací systém, což umožňuje průběžnou aktualizaci nabídky studijních oborů a jejich obsahu. Prioritou

Univerzity třetího věku v Olomouci je rozvinout zájem seniorů o nové poznatky v rychle se měnícím světě, konfrontovat vědomosti seniorů se současnými moderními poznatky vědy a techniky a uspokojovat vzdělávací potřeby seniorů na nejvyšší možné, tedy vysokoškolské úrovni. Vyučujícími na Univerzitě třetího věku jsou odborní asistenti Univerzity Palackého v Olomouci a významní odborníci z praxe. Toto seniorské studium je však pouze zájmovou formou studia, neposkytuje absolventům žádnou kvalifikaci, nebo dokonce vysokoškolské vzdělání či akademický titul.

Univerzita třetího věku při Univerzitě Palackého v Olomouci se během uplynulých let stala významnou vzdělávací institucí pro seniory. Vydobyla si své pevné postavení nejen v České republice, ale i na mezinárodní úrovni. Má své zastoupení v Evropské asociaci starších studentů (EFOS) i v celosvětové Asociaci univerzit třetího věku (AIUTA).

Jsem proto velmi ráda, že se nám podařilo rozšířit působnost Univerzity třetího věku také do regionů – do Valašského Meziříčí a do Žďáru nad Sázavou – i v těchto městech se pod hlavičkou Univerzity Palackého v Olomouci pořádá U3V.

Věřím, že i v tomto akademickém roce se vám bude na Univerzitě třetího věku líbit a že budete s nabízeným programem spokojeni. Vybrali jsme pro Vás velmi aktuální studijní moduly a pečlivě jsme volili lektory a odborné garanty studia.

U3V je pro seniory duševním obohacením

V květnu 2002 proběhla v aule FF UP slavnostní promoce dalsích absolventů Univerzity třetího věku. Děkovnou řeč za ně napsal a přednesl Ing. J. Čechmánek z Hulína, absolvent U3V cyklu Společenské vědy a jejich místo v podmínkách současného života. Do slavnostního shromáždění se mu podařilo vnést trochu humoru:

Vaše Magnificence, honorabiles, vážené studentky a studenti U3V, vážení hosté!

Dovolte mi, abych jménem studentek a studentů – seniorů 3. ročníku U3V, poděkoval nejen vedení Univerzity Palackého za pochopení a ochotu nám – starší generaci – toto studium umožnit, ale také všem přednášejícím, kteří nám – lidem třetího věku předávali své znalosti a vědomosti.

Domnívám se osobně – a snad i právem – že jsme byli vzornými posluchači a mnozí z nás i aktivními (vypracování písemných prací a pak kolokvia). Rád bych vyzdvihl nevšední ochotu a námahu, kterou vynaložili přednášející z UP, a také to, že si dobrovolně ukrojili část ze svého volného času a bez nároku na honorář pro nás připravovali odborné přednášky. Jedinou odměnou za tuto jejich činnost byla naše velká pozornost a potlesk po přednášce. O to více oceňujeme jejich lidský a vysoce odborný přístup k nám – seniorům, zvláště při používání audiovizuální techniky. Proto prosím přítomné zástupce vedení Univerzity Palackého a jednotlivých fakult, aby jmé-

nem všech studentů a studentek U3V tlumočili upřímné a srdečné poděkování všem, kteří nám přednášeli. Samozřejmě patří také nevšední dík „motoru U3V a její hnači síle“, paní dr. Naděždě Kubičkové.

V našem třetím ročníku převládají ženy jako studentky. Snad my muži mého věku jsme více pohodlní, nechce se nám moc za vzděláním jezdit sólo autem a vlakem také moc ne, snad máme zájem jen o sport či o nějaké koníčky „nefeministického a nefilozofického“ charakteru jako pěstování kaktusů, rybaření, sbírání známek, pivních etiket, hodin, motocyklů a jiných starých kramů a podobně a případně jimi „zaneřádit“ bytové nebo domovní prostory, ale hlavně je nás v této věkové kategorii již o něco méně než žen. Mnozí z nás mužů snad také považují „filozofování“ za ztrátu času.

Za sebe mohu říci, že mi obklopení ženami bylo velmi příjemné a (snad?) vzrušující. Myslím si, že poznatky, které jsme zde získali, nás duševně obohatily a také nám dodatečně vědecky osvětlily naše dřívější životní zkušenosti a činy a tím přispívají k lepšímu pochopení našich životních osudů a jednání. Také nám mohou napomoci si uchovat nebo částečně zlepšit zdraví, které už některým seniorům slouží méně dobře. Jistě nás může hrát také pocit, že nejsme „vhodní do starého železa“, ale že jsme stále platnými členy naší společnosti.

Rovněž nabyté vědomosti my senioři můžeme zúročit tím, že je zažité a promyšlené budeme aktivně uplatňovat ve svém životě při jednání a kontaktech nejen s našimi blízkými lidmi, syny, dcerami, vnoučaty, ale také s našimi známými a přáteli.

Rád bych ještě nám seniorům popřál duchovní svěžest, trochu toho zdraví a schopnost rozdávat se a šířit lásku kolem sebe.

Z hloubi věků stále zaznívají myšlenky mnoha velkých myslitelů až do dnešní doby a my studenti senioři i naši učitelé a snad i všichni lidé měli bychom je mít na paměti a prožívat slova dávného vojáka a filozofa v letech 1491–1556, sv. Ignáce z Loyoly: „Člověk se nenasytí a neuspokojí tím, co ví, ale tím, že pocítí a zakusí věci vnitřně!“

-jač-, foto -tj-

Dovolte mi, milí studenti U3V, vyslovit přešvědčení, že studium na Univerzitě třetího věku získáte nejen mnoho nových poznatků, ale i nové přátele a že chvíle takto strávené pro vás budou příjemné a nezapomenutelné. Vám, milí kolegové lektori, přeji totéž. Naši studenti se na vás opravdu těší, mají nelicencovanou radost z nových poznatků a ze zkušeností, které jim předávajíte; setkávání s nimi je nejen mimořádným pedagogickým zážitkem, protože to bývají velmi svědomití a poctiví studenti začínající vědění, ale je také hluboce lidským setkáním se lajímavými, obdivuhodnými osobnostmi.

Přeji vám všem pevné zdraví – ať se nám i tento akademický rok na U3V vydaří!

PhDr. N. Kubičková, Ph.D., ředitelka U3V
foto -tj-

Univerzita třetího věku v Olomouci

Univerzita třetího věku (dále jen U3V) při Univerzitě Palackého v Olomouci organizačně zajišťuje a zabezpečuje realizaci zájmového vzdělávání seniorů v souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání a v návaznosti na strategii OSN v oblasti edukační činnosti pro seniory. U3V v Olomouci je nejstarší univerzitou svého druhu v naší republice, vznikla v roce 1986 jako první v tehdejší Československu.

Studium na olomoucké U3V je tříleté a je určeno pro starší občany (nad 50 let). Neposkytuje vysokoškolské vzdělání (ani nižší – bakalářské), neposkytuje ani žádnou kvalifikaci, jeho smyslem je dát starším lidem možnost, aby své vědomosti a zkušenosti porovnali s nejnovějšími poznatky, které mají význam pro aktivní život v současné době se měnící společností.

První ročník má charakter všeobecného úvodu a jsou zde realizovány přednášky z oblasti zdravotvdy, společenských věd, přírodních věd a práva. Absolventi vysokých škol jej nemusí absolvovat a mohou nastoupit přímo do některého ze specializovaných běhů. Také absolventi U3V si mohou v případě zájmu zvolit ke studiu další specializovaný běh a ten navštěvovat, aniž by museli znovu opakovat první ročník. Ve druhém a třetím ročníku navštěvují studenti tzv. specializované běhy (v současné době se realizují běhy Společenské vědy a jejich místo v podmínkách současného života, Kultura v Olomouci a na Moravě v minulosti a přítomnosti, Člověk ve zdraví a nemoci a Cesta za zdravím – regenerace lidského organismu pohybem).

Odbornou a organizační garanci nad U3V převzala Katedra sociologie a andragogiky FF UP, studium pro seniory je však na Univerzitě Palackého pojímáno jako věc celé vysoké školy, všech jejích fakult. Zásaditostí U3V jako jedné z aktivit Univerzity Palackého jsou i součástí resortní naplněného jednoho z prorektorů, prorektora pro pedagogické a studijní záležitosti. Vyučujícími na U3V jsou přednášející učitelé jednotlivých fakult UP a další vybraní odborníci.

Příznačným rysem současné koncepce olomoucké U3V se stala možnost dvojí volby – buď studium rigoróznější povahy, spojené s absolvováním kolokvií, tedy rozhovoru, nebo studium fakultativní povahy, kdy senioři navštěvují přednáškové a jiné aktivity U3V, ale nevykonávají kolokvia.

Studium na U3V je ukončeno slavnostní promocií frekventantů. Posluchači, kteří volí pasivní formu studia, obdrží při absolutoriu osvědčení o absolvování, aktivní studenti získávají diplom o absolvování U3V.

-utv-

Univerzita třetího věku

příloha Žurnálu UP

U3V na FF UP v akademickém roce 2001/2002

Na FF UP jsou v rámci U3V realizovány dva specializované běhy. Modul *Kultura v Olomouci a na Moravě v minulosti a přítomnosti* byl v zimním semestru akademického roku 2001/2002 zajišťován Katedrou teorie a dějin dramatických umění FF UP, která pro seniory připravila zajímavý program o divadle v Olomouci ve třech výročích: 1770 – 1830 – 1920. Výuku realizovali tito vyučující: doc. J. Stýskal, CSc., doc. J. Štefanides, prof. K. Steinmetz, CSc., PhDr. J. Balatková, PhDr. T. Lazorčáková, Ph.D., a jejich hosté.

Letní semestr byl věnován hudebnímu umění. Zvláštní poděkování patří v této souvislosti především prof. K. Steinmetzovi, CSc., vedoucímu Katedry hudební výchovy PdF UP, který se ujal garantování programu a připravil pro studenty tohoto specializovaného běhu skutečně zajímavý program. Dále se na výuce podíleli prof. J. Jehnal, CSc., doc. P. Klapil, CSc., doc. A. Burešová, CSc., Mgr. et Mgr. V. Zoufar, Ph.D., Mgr. T. Hanzlík, PhDr. S. Tesar, Mgr. M. Kepřt, Mgr. K. Raueová-Fridrichová a sborníř J. Klimeš.

Druhým specializovaným během na FF UP je modul *Společenské vědy a jejich místo v podmínkách současného života*. V zimním semestru akademického roku 2001/2002 jsme pro studenty připravili přednášky z oboru psychologie. Tento kurz je u studentů U3V mimořádně oblíbený a setkává se vždy s velkým ohlasem. Ke spolupráci se podařilo získat řadu kvalitních lektorů – např. doc. V. Rehana, doc. A.

Petřkovou, CSc., PhDr. P. Cakirpaloglu, DrSc., PhDr. A. Mrázkovou, PhDr. I. Sobotkovou, CSc., RNDr. J. Tillich, CSc., PhDr. P. Klimenta, Ph.D., a Mgr. K. Saparovou.

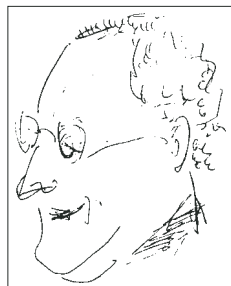
V letním semestru byla na programu sociologie; přednášky, semináře a kolokvia pro studenty U3V realizovali tito vyučující Katedry sociologie a andragogiky FF UP: doc. D. Šimek, PhDr. H. Kubátová, Ph.D., PhDr. N. Kubičková, Ph.D., Mgr. P. Mách, PhDr. P. Kliment, Ph.D., PhDr. Z. Pospíšil, CSc., prof. G. Šmausová, Mgr. M. Nováková, Mgr. D. Rysávy, Ph.D., a PhDr. J. Skopalová z Katedry občanské výchovy PdF UP.

1. ročník U3V v akademickém roce 2001/2002

Zatímco náplň všech ostatních specializovaných běhů se mění podle aktuální situace a personálních možností, program 1. ročníku U3V má jistou ustálenou podobu, která se v průběhu let ukázala jako optimální. Program přednášek je sestaven tak, aby se naši nově přicházející kolegové studenti-seniři dobře a rychle adaptovali v prostředí UP a seznámili se s náplní U3V, proto jsou zde zařazeny přednášky o U3V (PhDr. N. Kubičková, Ph.D.), historii UP (PhDr. M. Pospíšal) a také exkurze do univerzitní knihovny (RNDr. D. Lošťáková). Studenti 1. ročníku se také seznamují se svými možnostmi a někdy také limity (přednášky doc. A. Petřkové, CSc., a doc. V. Bočkové), krystalizují svoji motivaci a ujasňují si, co bude nadále předmětem jejich studia, proto v letním semestru navazuje široké spektrum přednášek od společenských věd (Mgr. H. Zdražilová, RNDr. J. Tillich, CSc., Mgr. K. Cháčková, JUDr. L. Vyhnaněk) až po techniku (PhDr. et PaedDr. J. Novotný, Ph.D.) a přírodovědu (doc. E. Opatrný, CSc.).

Všem výše jmenovaným patří za dlouhodobou bezproblémovou spolupráci poděkování.

-utv-

◀ Paní E. Svobodová, studentka U3V oboru „Kultura“, vytvořila „jednoduché kresbičky přednášejících (účinkujících) profesorů“. Hádejte, kdo je např. toto?

U3V na Lékařské fakultě UP

Děkujeme všem vyučujícím, kteří se v akademickém roce 2001/2002 ochotně zapojili do vzdělávání seniorů na LF UP.

V zimním semestru v rámci U3V na LF UP přednášeli tito lektoři: MUDr. H. Landecká z Krajské hygienické stanice Olomouc, doc. M. Kolář, Ph.D., z Ústavu mikrobiologie LF UP, H. Jašková, vedoucí léčebné výživy FNO, prof. V. Janout, CSc., z Ústavu preventivního lékařství LF UP, MUDr. J. Ehrmann, Ph.D., z Ústavu patologie LF UP, MUDr. L. Kantor z Porodnicko-gynekologické kliniky FNO, doc. P. Bachleda, CSc., z 1. Chirurgické kliniky FNO, MUDr. O. Chrapek z Oční kliniky FNO, doc. M. Buček, CSc., z Kliniky chorob kožních a pohlavních FNO a doc. K. Dostálová, CSc., z Ústavu patologické fyziologie LF UP.

V letním semestru vyučovali na U3V při LF UP: RNDr. V. Chalupová, CSc., z Ústavu biologie LF UP, MUDr. D. Musil, Ph.D., z II. Interní kliniky LF a Ústavu patologické fyziologie LF UP, doc. S. Loyka, CSc., z Ústavu soudního lékařství a medicinského práva LF UP, MUDr. R. Útrata z Ústavu soudního lékařství a medicinského práva LF UP, MUDr. J. Mareš z Ústavu patologické fyziologie LF UP, MUDr. M. Turková z Porodnicko-gynekologické kliniky FNO, MUDr. I. Oborná, Ph.D., z Porodnicko-gynekologické kliniky FNO, MUDr. J. Březinová z Porodnicko-gynekologické kliniky FN Olomouc, MUDr. D. Galuszková z Transfúzního oddělení a Ústavu patologické fyziologie LF UP, prim. MUDr. Z. Záboj z Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství LF UP.

Informační centrum LF UP připravilo pro studenty U3V kurzy práce na PC, za což patří velký dík především Mgr. J. Potomkové, Mgr. K. Langové a Mgr. I. Daubnerové.

Na technickém zabezpečení, přípravě a organizaci U3V na LF UP participovaly paní V. Langerová a paní Milada Horáková z Ústavu patologické fyziologie LF UP, a především pak garant studia U3V na LF UP paní doc. K. Dostálová, CSc.

-utv-

Ředitelka U3V PhDr. Naděžda Kubičková, Ph.D., vstoupila nedávno do svazku manželského s MUDr. Jiřím Špatenkou. Srdečně blahopřejeme a přeje-me mnoho šťastných a spokojených let!

Studenti U3V

U3V na Fakultě tělesné kultury UP

Na přednáškové činnosti a realizaci seminářů pro studenty U3V na FTK UP již tradičně spolupracují především prof. B. Hodaň, CSc., MUDr. R. Vařeková, MUDr. M. Petr, I. Rehořová, PhDr. V. Stekr, Ph.D., Mgr. I. Dostálová, RNDr. H. Kostihová, PaedDr. P. Kolisko, Ph.D., RNDr. P. Vodička, PhDr. H. Krapková, PhDr. J. Šopková a prof. J. Riegerová, CSc., která je také garantem studia U3V na FTK UP.

-utv-

Zakončení letního semestru U3V na FTK UP

Dne 24. 4. 2002 byl zakončen 2. ročník oborové specializace U3V „Cesta za zdravím – regenerace lidského organismu pohybem“ pod vedením paní profesorky J. Riegerové, CSc. Účastníci se dohodli, že na úplný závěr podniknou vycházku do Litovelského Pomoraví. Tato vycházka se uskutečnila dne 26. 4. 2002. Od nádraží Litovel-město vyšlo 22 účastníků za krásného počasí po červené turistické značce přes město Litovel směr Šargon (koňská jezdecká základna) lesními porosty Litovelského Pomoraví na kraj obce Lhota n. M. – dále krajem obce Hynkov do obce Horka nad Moravou. Trasu 16 km zvládli účastníci v pohodě a v úsměvné náladě. Odměnou byl dobrý oběd v příjemné restauraci v Horce nad Moravou. Návrat domů byl určitě plný spokojenosti.

F. Holusek, student U3V na FTK UP

„Přednáška z 23. 10. byla natolik podnětná, že jsem jela do Vídně, abych osobně v Uměleckohistorickém muzeu viděla Caravaggiovu originály.“

(Z evaluace specializovaného běhu Kultura v Olomouci a na Moravě v minulosti a přítomnosti.)

Průběh letního semestru U3V akademického školního roku 2001/2002 ve specializovaném běhu *Člověk ve zdraví a nemoci* na Lékařské fakultě UP

Semestry i jednotlivé přednášky probíhají na Lékařské fakultě UP za nevšedního zájmu seniorů. V letním semestru akademického roku 2001/2002 jich vždy byla plná posluchárna a počet 75 není nijak nadsazený. Důležitější však je, že na rozdíl od studentů seniři vedli nejen počtem (přesto, že dojíždějí, a to téměř z celé Moravy), ale také aktivitou a bohatou diskusí po skončení přednášky.

V letním semestru uplynulého akademického roku se ochotně a iniciativně svými odbornými přednáškami zúčastnili tito učitelé LF UP a pracovníci FN: MUDr. J. Březinová, MUDr. J. Mareš, doc. K. Dostálová, CSc., MUDr. D. Musil, Ph.D., Mgr. I. Daubnerová, MUDr. I. Oborná, Ph.D., MUDr. D. Galuszková, Mgr. J. Potomková, RNDr. V. Chalupová, CSc., MUDr. M. Turková, Mgr. K. Langová, MUDr. R. Útrata, doc. S. Loyka, CSc., prim. MUDr. Z. Záboj.

Každý z přednášejících své téma nejen perfektně připravil, ale také dokumentoval, téměř všichni poskytl seniorům jako studijní materiál teze svých přednášek a připravili otázky k závěrečnému kolokviu. Všem přednášejícím patří proto upřímný dík.

Kolokvium jako vždy proběhlo formou speciálně připraveného písemného testu a je nutno říci, že

výsledky testů byly vynikající. Kolokvií se zúčastnila více než polovina přítomných seniorů, někteří z nich opakovaně.

Letošní zvláštní specialitou kurzu U3V na Lékařské fakultě bylo, že se do výuky seniorů zapojilo velmi ochotně a iniciativně Informační centrum LF, jehož vedoucí je Mgr. J. Potomková. Pro seniory IC LF připravilo, kromě běžné série odborných témat a kromě svého programu, výukový kurz práce s internetem. Spolupracovníci byly Mgr. I. Daubnerová a Mgr. K. Langová. Zájem byl značný, přihlásilo se 46 seniorů, a proto bylo nutné celý semestr prodloužit do května a rozdělit zájemce o tuto výuku do tří skupin. Každá skupina měla možnost pod odborným vedením pracovníků IC LF tři hodiny se seznamovat s abecedou postupu získávání informací. Výsledky tohoto kurzu potěšily obě zúčastněné strany. Pracovníci IC LF a jeho vedoucí patří rovněž vřelý dík a seniři také chválou nešetřili.

Tento semestr lze uzavřít konstatováním, že na Lékařské fakultě byl úspěšný. Proběhl z plného zájmu a s ochotou přednášejících i seniorů, kteří na závěr semestru prokázali výborné znalosti.

Doc. K. Dostálová, CSc., garant U3V na LF UP

Univerzita třetího věku

příloha Žurnálu UP

U3V ve Valašském Meziříčí

Univerzita třetího věku – tento pojem se sklloňuje od 11. 9. 2001 ve Valašském Meziříčí ve všech pádech.

Univerzita třetího věku je tříleté studium, které u nás na Obchodní akademii realizujeme pod záštitou UP v Olomouci. Studenti této univerzity mají možnost studovat šest oborů, každý z nich po dobu jednoho semestru. Obory jsou následující: psychologie, sociologie, zdraví a nemoc, EU, základy práva v praxi, počítačová gramotnost. Pořadí těchto oborů je sestaveno tak, aby na sebe navzájem navazovaly a prolínaly se teoretické znalosti s praktickými zkušenostmi.

Studenty U3V jsou všichni ti, kteří mají zájem se vzdělávat a zároveň mají potřebný věk, kterým je 50 let. Zájem o toto studium je velký. Ve školním roce 2001/2002 jsme počítali s otevřením dvou studijních skupin po 80 studentech. Počet přihlášek však předčil naše očekávání. Zájemců bylo přes 200. Co říci? Je skvělé, že občané našeho regionu mají takový zájem o vzdělání. Bylo až překvapivé, kolik zájemců bylo mladších 50 let; podivovali se, že jim tentokrát „mláď“ poprvé v životě brání ve vzdělávání. Ve školním roce 2002/2003 jsme otevřeli pouze jednu studijní skupinu. Důvody jsou kapacitní. Opět poptávka občanů vysoce překračuje naše možnosti. Vážíme si zájmu o studium a vedeme pečlivou evidenci těch, kteří nebyli přijati pro příští akademický rok s tím, že je zařadíme do roku dalšího.

Koncert pěveckého sboru CAMPANELLA

V pondělí 22. 4. 2002 se v 16 hod. v aule FF UP konal nejen pro studenty U3V koncert pěveckého sboru CAMPANELLA pod vedením sbormistra Jiřího Klimeše. Ačkoliv jsme očekávali onu známou „červenou“ CAMPANELLU, tedy dívčí pěvecký sbor, připravil pro nás sbormistr Klimeš skutečné překvapení v podobě 70 capartů ve věku tří až pěti let. Děti byly okouzující a jejich vystoupení pívábne a strhující. Nakonec s dětmi zpívala celá aula, v níž se sešli nejen senioři, ale také jiní zájemci o koncert z řad zaměstnanců a studentů UP. Věříme, že tento koncert nebyl ojedinělý, ale že se nám podaří založit tradici koncertů U3V. Ještě jednou dětem, sbormistrovi Jiřímu Klimešovi a všem jeho spolupracovníkům děkujeme za krásný zážitek!

-utv-

Rozhlasová univerzita

Metody vzdělávání se mohou různit co do účinnosti, osobnosti přednášejícího či učitele, zábavnosti a také způsobu. Jednou z možností, jak rozšířit znalosti studentů a nejen jich, je vyslat pořad populárně-naučného typu v některém z masových komunikačních prostředků. Společně s PhDr. N. Kubičkovou, Ph.D., a Univerzitou třetího věku jsme proto navrhli Českému rozhlasu Olomouc pořad nazvaný Rozhlasová univerzita. Tato aktivita měla za cíl informovat seniory (a nejen je) o zajímavostech z oblasti různých věd, a to jak společenských, tak exaktních.

Délku vysílání jsme navrhli 40 minut, ve kterých by byli zařazeny pravidelné rubriky – historie, kultura, psychologie, zdraví a nemoc – a na závěr by samostatně nechyběla soutěž, ve které by ti, kteří správně odpověděli na otázku některé z rubrik, byli odměněni hodnotnou knížkou. Témata jednotlivých rubrik byla zvolena na základě průzkumu mezi studenty U3V, kteří nám také sdělili, že optimální čas vysílání by byl podle jejich mínění buď ráno, takřka již „k snídaní“, anebo večer mezi 20. a 21. hodinou.

V rubrice historie jsme se vzhledem k regionální působnosti Českého rozhlasu Olomouc rozhodli věnovat polovinu vysílacího prostoru historii Olomouce, střední a severní Moravy a druhou polovinu historii celosvětové, např. období antického, středověku, moderní historie atp. Z výsledků ankety, která byla uskutečněna pomocí reprezentativního vzorku seniorů účastnících se programu celoživotního vzdělávání,

Odbornými garanty za jednotlivé obory jsou PhDr. J. Svoboda, obor psychologie, MUDr. M. Blaha a MUDr. P. Fojtík, obor zdraví a nemoc, PaedDr. P. Hubáček, obor počítačová gramotnost, JUDr. N. Zetková, JUDr. H. Masaříková, obor právní, PhDr. N. Kubičková, Ph.D., obor sociologie, Dr. D. Marek, Ph.D. A co tito garanti říkají po prvním ročníku realizace U3V? Citujeme příspěvek ředitelky U3V, PhDr. N. Kubičkové, Ph.D.: *Uběhlo to jako voda a letní semestr máme za sebou. Zatímco se zpravidla učitelé a jejich žáci těší na prázdniny a nemohou se dočkat, až se školní rok završí, na U3V je to poněkud jiné. Studenti a lektori – mohl-li hovořit i za ostatní – se nemohou dočkat, až nový studijní rok zase započne. Ve Valašském Meziříčí byla ve školním roce 2001/2002 realizována U3V poprvé. Mohu říci, že mám příjemný pocit z dobře vykonané díla. Ačkoliv tato fráze může znít jako klíše, myslím to vážně. Technické a personální záležitosti, které Obchodní akademie a SOS a VOŠ ve Valašském Meziříčí poskytly, bylo výtečné a za takového podmínek je spolupráce skutečně příkladná. Děkuji vedení školy, jmenovitě Ing. J. Halaštovi, řediteli školy, za nápad a odvalu realizovat vzdělávání seniorů, garantům U3V za spolupráci a PhDr. L. Bělikové a PaedDr. V. Facové za realizaci U3V na škole a kontakt s naší univerzitou.*

Studenti U3V telefonují a sdělují: *Škoda, že již rok máme za sebou, kdy začne další, a co odborná exkurze, těšíme se na kolokvia.* Ano, čtete správně. Takový je přístup studentů Univerzity třetího věku ke vzdělání. Za to jim patří naše úcta a poděkování. Přejeme všem, kteří se na realizaci podílí, hodně elánu do dalších let a studentům spoustu nových vědomostí. Vy, na které se nedostalo, věřte, že s vámi v dalších letech rádi počítáme.

PaedDr. V. Facová, garant U3V ve Valašském Meziříčí (tento příspěvek byl publikován v časopise Senior)

U3V ve Žďáře nad Sázavou

Také ve Žďáře nad Sázavou je realizována U3V, a to prostřednictvím detašovaného pracoviště Střediska distančního vzdělávání FF UP. Blíží informace o U3V poskytne vedoucí SDV FF UP Ing. L. Cimbálníková, ul. Wurmova 7, 771 80 Olomouc, tel. 58563 3478, 602 238 230.

-utv-

ale mezi jinými senioři, je o tuto rubriku velký zájem. Náplň rubriky kultura jsou podkategorie: kinematografie, divadlo, hudba, výtvarné umění apod., a to jak z oblasti Olomoucka, tak opět celosvětově, s hosty i z oblasti umění. Psychologie: tento vědní obor se těší již tradičně velké oblibě nejen seniorů, ale i široké veřejnosti, uvažovali jsme, že by se zde tedy probírala a „propírala“ témata každodenního života, jeho radosti a strasti. Pro tento cyklus jsme počítali s intenzivní spoluprací s odborníky z oblasti psychologie. Zdraví a nemoc – toto téma nalezneme zcela jistě uplatnění nejen u seniorů, ale i u osob výrazně mladších, a to nejen duchem. Obsahovou náplň této rubriky měli především zajišťovat vyučující Lékařské fakulty UP a Fakulty tělesné kultury UP. Nosným tématem této rubriky v žádném případě není vysvětlovat symptomy různých nemocí, a tím bezdůvodně „strašit posluchače“, ale naopak – prevence a metody podpory zdraví.

S podobnými pořady, jako je náš projekt „Rozhlasová univerzita“, se můžeme setkat na mnoha stanicích, a to jak komerčních, tak nekomerčních, např. Český rozhlas Ostrava jej vysílá pod názvem „Senior-klub“, a to každý třetí čtvrtek po 13. hodině. Je škoda, že z organizačně-technických důvodů se zatím nepodařilo Rozhlasovou univerzitu zavést i v Olomouci. Přesto zůstáváme optimisty a věříme, že třeba jednou...

T. Kulidakis, tč. redaktor Českého rozhlasu Olomouc

Absolventi U3V v akademickém roce 2001/2001

Modul Cesta za zdravím – regenerace lidského organismu pohybem, který je realizován na FTK UP, úspěšně absolvovali: Ing. B. Baselová, Mgr. M. Fischerová, RNDr. D. Homoláková, V. Honová, Ing. A. Jarošová, Mgr. M. Konečná, J. Laryšová, L. Linková, L. Makytová, M. Moudrá, D. Nakládalová, J. Nekulová, A. Obysovská, M. Ondráčková, K. Rajchová, A. Rydlová, O. Rezníčková, M. Sýkorová, M. Vávrová, J. Záchová, E. Baranová, Z. Bařinová, M. Cervinková, V. Franková, F. Holusek, V. Kratochvílová, B. Kvapilová, B. Ohlidalová, J. Seidlerová, A. Stružková, V. Zeinerová.

Prijměte prosím naše poděkování. Vážíme si toho, že jste nám věnovali svůj čas. Svě nadšení, své schopnosti a vědomosti.

Přejeme Vám pevně zdraví

A stálý elán

V našem společném snažení

O rozšíření vědění.

Náplň témat ať je stále zajímavá,

Vzájemná spolupráce stejně napínává

A hlavně – ať se všichni s úsměvem na líci

Zase sejdem v lavičce

Posluchárny

Na Wurmově ulici.

Vaši posluchači Univerzity třetího věku.

Specializovaný běh na FF UP Kultura v Olomouci a na Moravě v minulosti a přítomnosti zdárně ukončili: J. Bergerová, J. Čapková, I. Gránzerová, J. Chytilová, Z. Kubičková, L. Kvapilová, L. Makytová, I. Opravilová, Mgr. J. Pavlova, Z. Pluskalová, B. Smolková, B. Studničková, O. Ševčíková, Mgr. J. Vrbová.

Modul Člověk ve zdraví a nemoci konaný na Lékařské fakultě UP v tomto akademickém roce absolvovali: Ing. J. Bedáň, V. Bejů, J. Janků, Mgr. D. Lakomá, M. Motáňová, H. Novotná, B. Ohlidalová, B. Pludek, Mgr. D. Pistová, Mgr. A. Prudíková, J. Scheierová, Ing. J. Somol, M. Somolová, J. Venclíková, V. Záchelová, V. Buryšek, L. Cikrytová, V. Franková, E. Hanzlíková, Ing. M. Havránková, A. Horáková, D. Jílková, V. Johnová, J. Kneifelová, Š. Lalo, M. Lásková, B. Matějčková, A. Miklíková, Z. Mišová, Z. Mravcová, F. Pavlík, A. Pernicová, B. Plisková, J. Pungeová, M. Rejkubová, H. Rohlederová, H. Svozilová, S. Tesarčíková, K. Tomášková, M. Volková, I. Weinertová, V. Zimková.

Program U3V na FF UP Společensko vědy a jejich místo v podmínkách současného života úspěšně ukončili: E. Barešová, J. Čapka, Ing. J. Čechmánek, A. Dopitová, Ing. M. Došlík, Ing. M. Dvořák, L. Dvoříková, PhDr. L. Friedl, L. Friedlová, J. Halová, M. Ivanová, Mgr. A. Josíková, M. Kubičková, A. Malénková, A. Martišková, J. Matějčková, Z. Nakládal, M. Ondráčková, Z. Ryšavá, Mgr. P. Salava, A. Stašová, Mgr. M. Stodolová, Ing. A. Stojan, MUDr. M. Tillichová, R. Vltavská, M. Vodičková, J. Vrbková, Ing. D. Weinsteinová, K. Kratochvíl.

Pan K. Kratochvíl je nejen nejvytrvalejším (absolvoval všechny studijní obory, které je možné na naší U3V studovat), ale také věkově nejstarším studentem U3V zde v Olomouci (nar. 1914). Nejen panu Kratochvílovi, ale všem našim studentům a lektorům přejeme pevně zdraví a dlouhý spokojený život.

-utv-

Kontaktní adresy a nová telefonní čísla

Ředitelka U3V: PhDr. N. Kubičková, Ph.D., Katedra sociologie a andragogiky FF UP, Wurmova 7, 771 80 Olomouc, tel. 585 633 406, kubicokon@ffnw.upol.cz; sekretariát U3V: R. Wagnerová, Katedra sociologie a andragogiky FF UP, Wurmova 7, 771 80 Olomouc, tel. 58 563 3392, wagnero@ffnw.upol.cz.

Univerzita třetího věku

příloha Žurnálu UP

Univerzita 3. věku očima studentů současného druhého ročníku

Zdá se, jako by to bylo nedávno, když naši starší kolegové – studenti posledního, třetího ročníku Univerzity 3. věku – prožívali v aule FF UP ten nepopsatelný zážitek v pro ně tak důležitý den – v den promoce a slavnostního ukončení svého tříletého studia. Mnoho z nich si ještě ani pořádně nestačilo zvyknout na status studenta a tři roky jejich studia zmizely v nenávratnu a zase je tu ten koloběh – s některými seniory jsme se rozloučili, jiné ve studiu přivítáme. První ročník se právě připravuje na slavnostní imatrikulaci, druhý ročník je rád, že postoupil ve studiu již tak daleko a studenty třetího ročníku mrzí, že mají před sebou už „jen“ jeden rok studia.

Jak hodnotí bývalí „prváci“ (současní „druháci“) svůj první rok studia na U3V? Splnilo studium jejich očekávání? Přineslo jim něco nového? Obohatilo je? To všechno se nám podařilo zjistit na základě evaluací, které studenti prvního ročníku psali na konci každého semestru. Zajímalo nás totiž, jak se dozvěděli o možnosti studia na U3V a proč se rozhodli tento krok udělat, splnila-li U3V jejich očekávání, jsou-li s výukou spokojeni, a co si myslí o přednášejících a přednáškách.

mu sebevědomí a některým přinesla přátelství, která sahají dál, než je místnost konání přednášky. Ať tak, či onak, jsme rádi za zjištění, že nikdo svého rozhodnutí nelituje.

Velkou zásluhu však na tomto všem mají nepochybně sami přednášející, bez nich bychom si jen těžko dokázali představit fungování celé této mašinérie. S neskrývanou skromností všem přednášejícím na U3V sdělujeme: studentii jsou vámi nadšeni! Váš – podle nich – profesionální přístup, jasný, srozumitelný a poutavý projev, zajímavé, poučné a pečlivě připravené přednášky vždy oslovily celou třídu a přiměly nejdříve studenta k zamýšlení. A pokud byla přednáška doplněna o audiovizuální materiál, jen ztěžší mohl přednášející najít ta správná slova, aby studentům sdělil, že přednáška už je opravdu bohužel u konce.

A jak si vedly studentky denního studia Katedry sociologie a andragogiky UP, které s realizací U3V pomáhaly? Znovu musíme neskromně, ale rádi konstatovat, že velice dobře. Studenti sledovali přínosnou hlavní jejich pomoc při organizaci přednášek, jejich

Rádi bychom pokračovali ve slovech chvály i nadále, ovšem musíme přiznat, že v některých evaluacích se objevila i slova výtky či kritiky, o kterých je nutno se zmínit.

Vzhledem k tomu, že jsou všechny přednášky prvního ročníku realizovány ve Filmovém sále FF UP, kde je pouze omezený počet stolů (naštěstí však dostatek židlí), a protože se stejně jako v minulých letech i tento rok sešlo mnoho studentů (což nás velice těší), musí většina z nich psát „na kolenech“. To určitě není pohodlné ani příjemné, ale jelikož je kapacita tříd omezená a současně v jiných místnostech probíhá výuka denního studia, je tento sál to nejlepší, co můžeme momentálně nabídnout. Ale všechno má svá pro a proti, a tak je handicap této místnosti kompenzován například možností audiovizuální projekce, přednášející má k dispozici mikrofon, díky kterému je ho lépe slyšet, v teplejších měsících je možno použít ventilátory – toto vše v jiných třídách chybí.

Někteří studenti, zejména dojíždějící, měli určité výhrady k časovému rozvržení výuky. Museli totiž z hodin odcházet o pět nebo deset minut dříve, aby stihli spoj domů. Posunuli-li bychom začátek výuky, nemuselo by to zase vyhovovat ostatním studentům či vyučujícím a otázkou také zůstává, jestli by studenti naopak nepřicházeli kvůli spojům do hodin pozdě, kdybychom přednášky posunuli na dřívější čas. Není tedy bohužel možné vyhovět každému přání.

Jak by tedy dopadla U3V hodnocena studenty prvního ročníku, měla-li by dostat vysvědčení? Z evaluací studentů a entuziasmu, s kterým na přednášky přicházeli, je zřejmé, že by obdržela známku „výborně“. Snad kdyby to bylo možné, objevil by se tam malý mínus, ale ten by byl určitě ze strany U3V co nejrychleji opraven.

Všem studentům a také přednášejícím U3V přeje-
me další úspěšný rok.

I. Havelková, L. Náměstková,
studentky sociologie a andragogiky

Pomoc studentů UP při realizaci U3V

Také v akademickém roce 2001/2002 byl pro studenty řádného denního studia oborů sociologie a andragogika vypsán seminář pod názvem „Gerontagogická intervence“. Studenti se v rámci tohoto semináře seznámili nejen s možnostmi aplikace gerontagogiky v praxi, naučili se např. týmové spolupráci, vypracovat projekt vzdělávací akce, připravit a realizovat vzdělávací akci pro seniory, vyhodnocovat evaluační dotazníky, reflektovat požadavky účastníků vzdělávací akce a identifikovat jejich požadavky apod. Především však měli možnost ověřit si své znalosti, schopnosti a dovednosti i zcela prakticky, neboť se aktivně zapojili do realizace U3V na naší univerzitě. Jsem velmi ráda, že jsme měli k ruce takové šikovné pomocníky, a chtěla bych jim touto cestou nejen za sebe, ale také za seniory, o které příkladně po celý akademický rok pečovali, poděkovat a to konkrétně těmto studentům: K. Sykorová, M. Štěpánková, K. Nádvořníková, J. Slavičková, E. Vinklerová, V. Ludková, M. Dvořáková, I. Štřimelský, M. Matějů, P. Sudíková, J. Vaňková, Z. Šimánková, L. Bednářová, K. Zamykalová, Z. Kotyzová, L. Nádvořníková, I. Havelková, S. Poláková, Z. Šimánková a L. Chrenčová.

Také díky jim proběhl uplynulý akademický rok na U3V hladce a bez problémů. Senioři si své „mladé kolegy“ velmi chválili a také studenti-junioři získali díky intenzivnímu kontaktu se starší generací na stáří a seniory jiný, lepší a optimističtější pohled. Doufám, že i letos úspěšně navážeme na „mezigenerační spolupráci“ se studenty profilového semináře 4. ročníku oboru andragogika – vzdělávání dospělých.

PhDr. N. Kubičková, Ph.D.

Způsobů, jak se studenti dozvěděli o studiu na U3V, bylo opravdu mnoho: někdo o této možnosti slyšel v rádiu nebo viděl reportáž v televizi, jiný byl informován svými přáteli nebo jinými studenty U3V, někomu studium doporučil lékař a jiný k tomu přišel jak „slepý k houslím“ ... Většina studentů se ke studiu přihlásila, aby si nejen rozšířila obzor poznání v daných oborech, ale také aby se seznámila s novými zajímavými lidmi, a rozšířila si tak síť svých sociálních kontaktů. Troufáme si říct, že tohoto se U3V zhostila dokonale. Některým studentům splnila jejich celoživotní přání a sen absolvovat vysokou školu, jiným pomohla k pocitu vlastní seberealizace a ke zvýšené-

pečlivou starost o starší kolegy, ke kterým byly vždy milé a pozorné, vstřícné a usměvavé, a které stále disponovaly velkou trpělivostí a porozuměním.

Kdo má ale největší zásluhu na tom, že první ročník vždy optimisticky opouští přednáškovou místnost a nadsěně se těší na ročník druhý? Přece PhDr. Naděžda Kubičková, Ph.D., ředitelka Univerzity 3. věku. Slova chvály, která se v evaluacích studentů na paní doktorku snesla, by pro ilustraci potřebovala samostatné číslo UP Žurnálu, a ne jen krátký článek. Stručně řečeno tedy, paní doktorka je škevřlá organizátorka, pozorná posluchačka ochotná v rámci možností (a často i nad tento rámec) vyhovět přáním a dotazům svých svěřenců, profesionál ve svém oboru, ale hlavně správný člověk na správném místě.

Čím je pro nás U3V?

...poloviční svátek; návrat do bezstarostného mládí; hezký výlet; po více jak 50 letech splněné přání studovat; možnost lépe porozumět věcem kolem mě a ve mně; rozšíření vzdělání; nové poznatky; vnitřní obohacení a uspokojení; poučení; povzbuzení; setkání se zajímavými lidmi; hotový babinec; pocit aktivního života; nepromarněný čas; nová přátelství; nenechat svůj mozek ve stáří zahálet; zvýšení sebevědomí; pocit seberealizace; dobrá příležitost zjistit, co vydržíš; káva z automatu, případně ukradené mince tímto automatem; „židovská škola“ před zahájením přednášek v posluchárně; škoda, že to jednou skončí...
(Z výsledků anket mezi studenty U3V)

Mluví o nás, píší o nás, ví se o nás...

Český rozhlas Olomouc vysílal aktuální informace o Univerzitě třetího věku v Olomouci v průběhu února, dubna a května 2002, včetně besedy s ředitelkou U3V dr. N. Kubičkovou a studentem U3V Ing. F. Kudelou (Jsem v důchodu a nevzdávám to!).

Česká televize uvedla v březnu na svém prvním programu rozhovor dr. A. Přídala s ředitelkou U3V dr. N. Kubičkovou (pořad *T o o c i do o c i*).

Deník Olomoucký den informoval o zahájení nového akademického roku U3V na podzim 2001 (Senioři začali nový školní rok) i o jeho ukončení (Studující senioři slavnostně ukončili akademický rok).

-utv-